

Ismael KHATEEB

Vredesapostel

Op 5 november 2005 wordt in de Palestijnse stad Jenin, op de westelijke Jordaanoever, Ahmed KHATEEB (12) neergeschoten door Israëlische soldaten. Als hij in het ziekenhuis bezwijkt, beslist zijn vader Ismael de organen van zijn zoon vrij te geven voor transplantatie aan vijf kinderen en een volwassene, allemaal Israëlische staatsburgers.

‘Ik zie mijn zoon Ahmed in de ogen van elk kind’

Jan COLLA

„De dag dat Ahmed stierf, kregen vier Israëlische kinderen (een vijfde overleed, *n.d.r.*) een nieuw leven. Ik hoop dat één van hen ooit in de regering geraakt en zich daar zal inzetten voor verzoening”, droomt Ismael KHATEEB (47). Sinds hij met de donatie van hart, longen, lever en nieren van zijn zoon een onwaarschijnlijke daad van universele broederschap stelde, trekt hij als vredesapostel de wereld rond.

–U komt uit Jenin, een stad op de Westelijke Jordaanoever waar het conflict altijd voelbaar is. Hoe ziet uw leven daar eruit?

Ik ben eigenlijk automonteur. Net als duizenden andere arbeiders had ik geen andere mogelijkheid dan voor de Israëli's te werken. In de tweede helft van de jaren 1980 streed ik mee in de eerste intifada en belandde ik in de gevangenis. Sindsdien mag ik Israël niet meer in zonder toestemming. Met mijn gezin woonde ik jarenlang in het vluchtelingenkamp: mijn vrouw Abla en onze kinderen Mohammad (22), Khalid (20), Nour (15), Ilaf (14) en Taqua (9). De drie jongsten gaan op school in Jenin. Mohammad studeert geneeskunde in Noorwegen. Khalid is ingenieur in Canada. Hij trok daar 75 dagen rond, op zoek naar een transplantatienier voor een meisje. Hij draagt dezelfde boodschap als ik uit: iedereen kan anderen helpen, waar je ook bent.

–Heeft uw overleden zoontje Ahmed ooit begrepen waar die oorlog tussen grote mensen over gaat?

Alle kinderen die tussen de twee intifada's werden geboren, zeker in een stad als Jenin, groeien op tussen de soldaten. Ik denk wel dat Ahmed beseft dat hij ooit zelf het slachtoffer van geweld zou kunnen worden. Hij was een bijzonder kind. Rustig, soms een clown – hij liet anderen altijd lachen. Hij droomde ervan gitaar te leren spelen, daar was hij nog maar net mee begonnen. Zijn broer vervulde die droom in zijn plaats. En hij wilde gaan studeren, hij wilde informaticus worden.

–Vandaag vertelt u sereen over uw beslissing om zijn organen af te staan aan kinderen van ‘de vijand’, maar dat moet toch een heftige innerlijke strijd zijn geweest?

Veel tijd om na te denken hadden we niet, binnen de tien uur moest het gebeuren. Op zo'n moment spelen allerlei tegenstrijdige gevoelens mee. Natuurlijk had ik de reflex om eerst aan Palestijnse kinderen te denken, maar dat kon niet. In Palestijns gebied zijn geen middelen voor transplantaties, geen personeel, geen administratie. Er is

dus zelfs geen wachtlijst van kandidaten voor een donororgaan. Ik ben een gelovig mens, ik moest het lot van mijn zoon aangaan. Ik had vroeger ook gezien wat het is om te lijden en te moeten wachten op een orgaantransplantatie: mijn broer wachtte lang op een donornier. Nu kreeg ik de kans om leven aan te bieden aan anderen. We hebben dan even overlegd met de moefti, onze geestelijke leider, en niemand had bezwaren.

„Ik stel mijn hoop niet in regeringen, maar in volkeren. Kleine mensen kunnen samen iets in beweging zetten”

–In 2007 werkte u mee aan de tv-documentaire ‘Het hart van Jenin’, waarin u de Israëlische kinderen die een orgaan kregen, opzoekt. Waarom wilde u er op die emotionele momenten een cameraploeg bij?

Het idee om een film te maken over het verhaal van Ahmed komt van de Israëlische filmmaker Leon Geller. Ik voelde dat ik zo de kans kreeg om mijn boodschap van vrede te vertellen – ik moest dat doen. Tegelijk kon ik aan de wereld het lijden van Palestina en het onrecht van de bezetting tonen. De Israëlische premier Sharon had na Ahmeds dood beloofd dat mijn zoon het laatste kind zou zijn dat het slachtoffer werd van het conflict. Dat jaar kwamen er meer dan vierhonderd kinderen om in Gaza. Zonder rechtvaardige vrede zullen er altijd slachtoffers blijven vallen.

–Het meest beklievende fragment in de documentaire is uw gespannen ontmoeting met de orthodoxe jood Levinson. Zijn dochter kreeg een nier van Ahmed, maar hij blijft vriendschappen van joodse en Palestijnse kinderen bestempelen als „onmogelijk”.

Ismael Khateeb: „Kinderen mogen nooit slachtoffers zijn.” © Rudi Van Beek

Levinson reageert met die uitspraak vanuit de extremistische religieuze cultuur waarin hij is grootgebracht. Hij kon niet begrijpen dat ik als Palestijn een joods kind wilde redden. Dat is de onzichtbare muur tussen twee culturen en die is nog erger dan de stenen muren die er staan. Door mijn beslissing wilde ik de wereld tonen dat wij als Palestijnen wel weten wat menselijkheid is.

–U stelde een immense daad van vrede en menselijkheid, maar intussen woedt het conflict voort. Maakt u dat niet moedeloos?

De weerstand, ook bij internationale politieke instellingen, om de Palestijnse kwestie op te lossen, is net een grotere motivatie om te vechten voor onze rechten. Wij geven onze strijd voor vrijheid en rechtvaardige vrede nooit op. Dat een land als België in de Verenigde Naties Palestina mee heeft erkend als niet-lidstaat, is een belangrijk signaal en voedt de hoop. Maar

mijn echte hoop stel ik niet in regeringen, wel in de volkeren van de wereld. Die moeten onze zaak steunen. Alleen kleine mensen kunnen echt iets in beweging zetten. Ik trok alleen op weg, maar onderweg sluiten almaar meer mensen aan. Zo zijn er miljoenen die iets kunnen doen voor vrede, ieder op zijn manier.

–Waar blijft u de energie halen om overal ter wereld uw verhaal te doen?

Ik word niet zozeer gedreven door een politiek einddoel, wel door de drang om het echte Palestijnse verhaal te vertellen. Mijn zoon Ahmed mag geen nummer zijn in de oorlogsakten van Israël. Hij is een symbool voor alle kinderen. Ik zie hem in de ogen van elk kind ter wereld. Waar ik ook ga, hij is altijd bij me.

Info en contact via Frans Swartelé, Stationsstraat 135, 3570 Alken, 011 31 10 33, frans.swartele@telenet.be.